

ПІДТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Маргарита ЛИШЕНКО

» 2025 р.

ВІСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи Гунько Олексія Анатолійовича на тему «Розробка заходів профілактики при протозойних хворобах птиці», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 21 – «Ветеринарія», за спеціальністю 211 - Ветеринарна медицина

1. Актуальність теми дослідження. Птахівництво є однією з ключових та перспективних галузей сільського господарства і в короткі терміни здатна забезпечити населення великою кількістю відносно недорогою, поживною і дієтичною продукцією. Для забезпечення високої продуктивності галузі птахівництва фахівці ветеринарної медицини проводять комплекс заходів направлених на боротьбу з хворобами птиці заразної та незаразної етіології, що забезпечить отримання якісної продукції. Окреме місце в паразитарних захворюваннях птиці займає еймеріоз, який виступає найдорожчим паразитарним захворюванням промислової птиці. Глобальні оцінки економічних збитків, спричинених еймеріозом у курей, коливаються від 3 мільярдів доларів США в 1995 році до понад 13 мільярдів доларів США щорічно у 2016 році. Такі втрати включають в себе зниження споживання корму та швидкості росту, збільшення конверсії корму, а також витрати на профілактичний та терапевтичний контроль захворювання. В даний час інтенсивне вирощування курей значною мірою залежить від антиеймеріозних препаратів і живих вакцин для боротьби з еймеріозом. Програми боротьби за допомогою антиеймеріозних препаратів можна оптимізувати, знаючи тяжкість і час зараження, а також наявні види еймерій та їх чутливість до антиеймеріозних препаратів.

Повсюдне розповсюдження еймерій і концентроване утримання птиці на обмеженій території може зробити боротьбу з хворобами проблемою.

До всіх препаратів у еймерій доволі швидко виробляється резистентність, завдяки чому втрачається їх ефективність використання і вони потребують щоквартальної ротації.

Наявність додаткової інформації про поширеність *Eimeria* та чутливість польових ізолятів до широко використовуваних антиеймеріозних препаратів може допомогти виробникам приймати кращі рішення щодо лікування та контролю.

Таким чином актуальними є розробка новітніх препаратів та розробка сучасних методів боротьби проти еймеріозів птиці.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Матеріали дисертаційної роботи є частиною комплексних наукових досліджень кафедри ветсанекспертизи, мікробіології, зоогігієни та безпеки і якості продуктів тваринництва Сумського національного аграрного

університету за наступними тематичними планами науково-дослідних робіт: «Прогнозування ризиків транскордонного заносу та поширення особливо небезпечних хвороб тварин та розробка науково обґрунтованих систем дезінфекції на основі інноваційних імпортованих замінних вискоєфективних засобів» (№ державної реєстрації 0115U001342, 2018-2023 рр.) та «Науково-обґрунтована концепція заходів контролю біологічних загроз та розробка інноваційних засобів профілактики епідеміологічно значимих хвороб тварин з метою забезпечення національної безпеки» № 0123U104542 (2023-2032 рр.).

3. Наукова новизна отриманих результатів. Вперше проведено епізоотологічний моніторинг та вивчено розповсюдження еймеріозу птиці в промислових та присадибних птахогосподарствах Сумської області. Досліджений особливості розповсюдження та вікові особливості перебігу еймеріозу у птиці. Вивчені фармакологічні, токсикологічні властивості нового антипротозойного препарату Авізурил в експериментальних умовах. Проведена виробнича перевірка та оцінена ефективність його застосування на курчатах-бройлерах препарату Авізурил. Досліджено дезінвазійні властивості дезінфекційного засобу Суходез, визначено вплив Суходезу на властивості підстилки, та її забруднення мікроорганізмами та еймеріями. Дослідити дезінвазійні властивості деззасобу Бровадез плюс на еймеріях. Запропонована схема лікувально-профілактичних заходів для птахогосподарств при еймеріозі птиці з використанням препарату Авізурил та дезінфекційного засобу Суходез.

4. Практичне значення результатів дисертації. На основі досліджень дисертаційної роботи визначено розповсюдження та видовий склад еймерій в промислових та присадибних птахогосподарствах Сумської області. Визначений особливості розповсюдження та вікові особливості перебігу еймеріозу у птиці. Досліджені властивості та запропонований новий антипротозойний препарат Авізурил. Визначений вплив Суходезу на властивості підстилки, та її забруднення мікроорганізмами та еймеріями. Досліджені дезінвазійні властивості деззасобу Бровадез плюс на еймеріях. Запропонована схема боротьби з еймеріозом птиці з застосуванням нового антипротозойного препарату Авізурил та дезінфекційних засобів Бровадез плюс та Суходез.

Матеріали дисертації включено до силабусу та курсу лекцій з дисциплін «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин», «Хвороби птиці» при підготовці фахівців освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 211 «Ветеринарна медицина» у Сумському національному аграрному університеті.

На основі матеріалів дисертації розроблені науково-методичні рекомендації «Сучасні методи профілактики еймеріозу птиці», затверджених Вченою радою СНАУ (протокол № 13, від 27.01.2025 року).

5. Головні результати, отримані особисто автором. Автор приймав безпосередню участь розробці методики та виконанню лабораторних та виробничих досліджень. Особисто проводив підбір літературних джерел та проводив інтерпретацію отриманих результатів роботи.

В результаті виконаних досліджень була визначена ефективна концентрація пробіотику для додавання до основного раціону курчатам-

бройлерам з метою профілактики бактеріальних захворювань, підвищення резистентності та продуктивності. Здобувач встановив основні бактеріальні захворювання, які виникають у курчат протягом виробничого циклу і можуть призводити до втрати продуктивності та загибелі.

Автор разом з керівником підготував та опублікував наукові роботи, в яких відображені основні результати дисертаційного дослідження.

Був проведений аналіз звіту перевірки на плагіат на наявність текстових запозичень (програма Strike plagiarism). Рецензенти дійшли висновку, що дисертаційна робота Гунько Олексія Анатолійовича на тему «Розробка заходів профілактики при протозойних хворобах птиці» є результатом самостійних досліджень здобувача і не містить елементів плагіату та запозичень згідно постанови КМУ від 12.01.2022 № 44 п.9. Використані ідеї, результати і тексти інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

6. Кількість наукових публікацій. За матеріалами дисертації опубліковано 9 наукових праць, у тому числі 1 – у науково-метричних базах (Scopus), 3 – у наукових фахових виданнях України, 4 – у матеріалах конференцій, 1 – науково-методичні рекомендації.

7. Відповідність дисертації спеціальності та профілю ради:

Дисертаційна робота Гунько Олексія Анатолійовича на тему «Розробка заходів профілактики при протозойних хворобах птиці», яка подана до захисту у спеціалізовану вчену раду на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 21- Ветеринарія за спеціальністю 211 - Ветеринарна медицина за своїми актуальністю, науково-теоретичним рівнем, основними результатами обґрунтованості, основними положеннями і результатами опублікованими у фахових виданнях, новизна постановки та практичним значення відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та Постанові Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 341 від 21.03.2022. Зміст дисертації відповідає паспорту спеціальності.

Головуючий на публічній презентації:

д.в.н., професор, завідувач кафедри ветеринарно-санітарного інспектування, мікробіології, гігієни та патологічної анатомії

Роман ПЕТРОВ

ПІДПИС _____
ЗАСВІДЧУЮ
ПРОВІДНИЙ ФАХІВЕЦЬ _____

